

Stichting Bethlehem
Burg. Lodderstraat 41
4043 KL Opheusden

Rapport inzake de jaarrekening 2021

Inhoudsopgave

Pagina

Accountantsrapport

Bestuursverslag

3

Geconsolideerde jaarrekening

Geconsolideerde balans per 31 december 2020	16
Geconsolideerde staat van baten en lasten over 2020	18
Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2020	19
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling van de geconsolideerde jaarrekening	20
Toelichting op de geconsolideerde balans	24
Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten	30

Enkelvoudige jaarrekening

Enkelvoudige balans per 31 december 2020	33
Enkelvoudige staat van baten en lasten over 2020	35
Enkelvoudig kasstroomoverzicht over 2020	36
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling van de enkelvoudige jaarrekening	37
Toelichting op de enkelvoudige balans	38
Toelichting op de enkelvoudige staat van baten en lasten	42

Bestuursverslag 2021
Stichting Bethlehem

Zo zal Hij alles maken, dat ge u verwonderen moet.....

Ook in 2021 gaf de HEERE dat het zendingswerk van Stichting Bethlehem haar voortgang mocht hebben. Als we daarop terugblikken dan is er verwondering.

Verwondering omdat de Heere de harten van particulieren en ondernemers in Nederland, Canada en Zuid-Afrika neigde om financiële middelen te geven voor ons zendingswerk. Hierdoor konden de werken van barmhartigheid verder gestalte krijgen. Maar ook konden onze werkers de locals op onze zendingsvelden bekend maken met Gods Woord.

Verwondering omdat de Heere de harten van vele vrijwilligers – wereldwijd - neigde om hun talenten en tijd beschikbaar te stellen om Stichting Bethlehem te besturen, ons werk bekend te maken onder onze achterban en het zendingsbewustzijn binnen onze gemeenten te bevorderen.

Verwondering omdat voor het eerst vanuit onze kerkelijke gemeenten een zendingswerker met zijn gezin werd uitgezonden om de lokale bevolking van Zuid-Afrika bekend te maken met Wet en Evangelie.

Verwondering omdat een tweede zendingswerker zijn opleiding heeft afgerond en dat enkele anderen worden opgeleid tot veldwerker. Als de Heere het geeft zullen ze allen later dit jaar naar Zuid-Afrika vertrekken.

Verwondering omdat de Heere onze (lokale) veldwerkers wijsheid en kracht gaf om de fondsen te besteden om onze missie te vervullen "*We hope to bring needy people from a bread to THE Bread*".

Verwondering omdat onze activiteiten, door Gods hand, in beide gebieden waar we werken substantieel zijn toegenomen. De Garden of Hope in Hammanskraal is een Community Centre geworden dat dagelijks bezocht wordt door honderden mensen. Alle bewoners van ons bejaardenhuisje, de kinderen die de Bijbellessen volgen en de vrouwen die in de tuin werken, kwamen dagelijks met Gods Woord in aanraking. Onze gaarkeuken in Refilwe gaf ieder dag 200 kinderen dagelijks brood. Vanwege de overheidsbeperkingen (t.g.v. COVID) in dit gebied konden er geen Bible Classes gehouden worden. Wel kregen de kinderen wekelijks een geschreven meditatie in hun eigen taal mee naar huis.

Verwondering omdat vanuit onze kerkelijke gemeenten in Canada, Bethlehem Mission is opgericht om fondsen te werven voor onze Zuid Afrikaanse projecten.

Verwondering omdat de HEERE alles, wat u in dit jaarverslag kunt lezen, deed *ondanks* ons.

Ons past enkel dankbaarheid voor deze onverdiende zegeningen. *Den groten God zij eeuwig lof en eer!*

Het is onze hartelijke wens dat de HEERE het werk van Bethlehem wil zegenen tot uitbreiding van Zijn Koninkrijk in Zuid-Afrika opdat mag gelden:

*En, waar men ooit de wildste volken vond,
Zal God ontvangen
Aanbidding, eer en dank' re lofgezangen;
Want Hij regeert,
En zal Zijn almacht tonen;
Hij heerst, zover de blindste heid'nen wonen,
Tot Hem bekeerd.*

Ds J.A. Weststrate, voorzitter

1. Stichting Bethlehem

In dit jaarverslag geven we een nadere toelichting op de werkzaamheden en financiën van onze stichting. Als eerste worden de basisgegevens, doelstelling en missie vermeld.

2.1 Basisgegevens

Adres : Burgemeester Lodderstraat 41, 4043KL Opheusden
Mail : info@stichtingbethlehem.nl
Web : www.stichtingbethlehem.nl
KvK nr. : 69852324
IBAN : NL80 RABO 0331 92 9317

Daarnaast heeft de stichting een ANBI-status en een CBF-erkenning. (Het CBF is een onafhankelijke stichting die toezicht houdt op de inzameling van geld voor goede doelen)

2.2 Doelstelling en missie

In artikel 2 van de statuten van onze stichting staat de doelstelling van de stichting weergegeven:

Het ondersteunen van zendings- en evangelisatieactiviteiten in Zuid-Afrika en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord.

Deze doelstelling is ook terug te vinden in de missie van Stichting Bethlehem: *'We hope to bring needy people from a bread to the Bread.'*

De werkzaamheden van de stichting laten zich het beste samenvatten als:

Het houden van wekelijkse - op meerdere dagen - Bijbelklassen en maandelijkse evangelisatiediensten op onze werkvelden. Daarbij hebben we oog voor de zorgen en levensvraagstukken van de behoeftigen die deze bijeenkomsten bezoeken. Naast het Woord bieden wij dus ook waar nodig materiële steun (voorzien in primaire levensbehoeften) om mensen daarbij in aanraking te brengen met Gods Woord. *'from a bread to the Bread'.*

2.3 Visie

'We hope to bring needy people from a bread to the Bread. Stichting Bethlehem richt zich op het ondersteunen van zendings- en evangelisatieactiviteiten in Zuid-Afrika (specifiek in de gebieden waar wij werken) en al hetgeen daartoe bevorderlijk is. Dit alles moet bijdragen aan de verkondiging van en instandhouding van de verkondiging van Gods Woord. Alle praktische hulp dient als ingang tot verspreiding van het Evangelie. Wij willen ons verdiepen in en focussen op de bestaande gebieden in Zuid-Afrika en maken ons bekend als Bethlehem Mission.

2.4 Bestuur

Samenstelling

ds. J.A. Weststrate voorzitter

Functies

Predikant Gereformeerde Gemeente in Nederland te Gouda

Nevenfuncties

Lid van het hoofdbestuur van de Gereformeerde Bijbelstichting in Leerdam

Lid van het bestuur van de Bijbel met Uitleg

Deputaat van het Deputaatschap Algemene Kerkelijke zaken van de GGiN

Deputaat van het Deputaatschap Buitenlandse kerken van de GGiN

Deputaat van het Deputaatschap Emerituskas van de GGiN

Voorzitter van het Deputaatschap Financiële Dienstverlening van de GGiN

Deputaat van het Deputaatschap Huwelijksvraagstukken van de GGiN

Deputaat van Artikel 49 DKO van de GGiN

Docent aan de Theologische School van de GGiN

dhr. G.R. van Leeuwen secretaris

Functie

Lid College van Bestuur Hoornbeeck College en Van Lodenstein College

Nevenfuncties

Deputaat van het Deputaatschap Kerk en Overheid van de GGiN
Scribent De Wachter Sions, orgaan van de GGiN
Bestuurder Samenfoort VO Huisvestingscoöperatie Amersfoort U.A.

dhr. J.H. Pap penningmeester

Functie

Director Consolidation & Reporting EAAA, Interface European Manufacturing BV

Nevenfuncties

Penningmeester GMA SGP Apeldoorn
Bestuurslid PKV SGP Uddel
Bestuurslid Uddel Energiek

dhr. C. van Burg lid

Functie

Directeur Kapitaal Investerings (CAPEX) en Mega TurnArounds (OPEX) Dow Inc.

Nevenfuncties

Ambtsdrager GGiN Terneuzen
Raad van Toezicht lid Stichting Woord en Daad
Bestuurslid Stichting Woord en Daad Winkels
Bestuurslid Inluvest B.V.
Bestuurslid (voorzitter) Provinciale Afdeling SGP Zeeland
Lid van de werkgroep Catechese van DOOC
Deputaat van het Deputaatschap Hulp Bijzondere Noden van de GGiN

dhr. P. Hoogendijk

Functie

Manager Belastingadviseur, Visser & Visser Belastingadviseurs BV

Nevenfuncties

Penningmeester Stichting Dutch Baroque

dhr. W. Korevaar lid

Functie

Gepensioneerd
Geen nevenfuncties

dhr. D.M.P. van de Merwe

Functie

Directeur/ architect/ mede-eigenaar Van den Berg Architecten B.V.

Nevenfuncties

Architect/ design coordination Dutch Hospital Design
Moderator The New Builders
Mentor Artiz Hogeschool voor de Kunsten

dhr. C.W. van de Steeg lid

Functie

Directeur NO₃

Geen nevenfuncties

dhr. M.M.J. Weststrate

Functie

Directeur aandeelhouder Fancit

Geen nevenfuncties

De bestuursleden en adviseuse ontvangen geen vergoeding voor hun bestuurslidmaatschap.

Bestuurswijzigingen

In 2021 hebben geen bestuurswijzigingen plaatsgevonden.

Bestuursvergaderingen

Het bestuur heeft in 2021 negenmaal vergaderd. Hierin werden naast de operationele zaken ook de samenhang tussen de doelstellingen, inkomsten en uitgaven besproken.

2.5 Toezicht Deputaatschap Zending en Evangelisatie

In 2017 heeft de synode van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland (GGiN) uitgesproken dat zij het werk van Stichting Bethlehem tot haar verantwoordelijkheid wilde maken. Sinds 2018 vallen de werkzaamheden van Stichting Bethlehem onder kerkelijke verantwoordelijkheid van het Deputaatschap Zending en Evangelisatie (GGiN).

3. Zuid-Afrika

3.1 Werkvelden

Het jaar 2021 was een druk en bewogen jaar. C. van den Bogert is dit jaar als fulltime field manager gestart, Carianne van Holst heeft afscheid genomen van het werk op de velden en Job Bolier is gestart als zendingswerker. Er zijn veel professionaliseringsslagen gemaakt o.a. in de professionele aansturing, in het samenwerken met lokale mensen en met betrekking tot de financiële zaken.

Over het algemeen zien we een stijgende lijn; Bethlehem komt vanuit de start-up fase, de organisatie stabiliseert mensen en zij weten hun plaats en taak.

Er zijn geen grote escalaties geweest, ondanks de coronapandemie konden alle lessen en activiteiten (wel in beperkte vorm) doorgaan.

Er komt meer vraag en ruimte voor het Woord als gevolg van de komst van zendingswerker Job Bolier en de Bijbelklassen van C. Boer, R. Schinkel en C. van den Bogert.

3.2 Visitatie

Delegaties van het bestuur hebben vier bestuursbezoeken afgelegd:

- In maart door ds. J.A. Weststrate en M.M.J. Weststrate om de velden te bezoeken en het jaarplan 2021 door te nemen. Na functie en kennisoverdracht werd C. van den Bogert geïntroduceerd als Field Manager;
- In augustus door ds. J.A. Weststrate en C. van Burg voor de introductie van Job Bolier op de velden;
- In oktober door P. Hoogendijk om als bestuurslid een indruk te krijgen van de projecten;
- In december door M.M.J. Weststrate en D. van de Merwe om de voortgang te bezien en alle operationele zaken te bespreken, o.a. de investeringen en plannen voor 2022.

3.3 Refilwe

Vanwege de coronamaatregelen waren er in 2021 veel beperkingen in de uitvoering van de kinderprogramma's. De gaarkeuken heeft daarvan geen hinder ondervonden en kon openblijven.

Maandelijks zijn er Bijbelklassen gehouden en regelmatig zijn er meditatie's uitgeprint en aan de kinderen meegegeven om thuis uit te delen. Tijdens de wijkbezoeken zien we deze meditatie's ook terug; er is een

algemene herkenning rondom Stichting Bethlehem. Vanaf februari 2022 starten de programma's kinderevangelisatie weer.

In 2021 is er vooral tijd en energie gestoken in de samenwerking met de lokale medewerkers om vertrouwen voor de toekomst op te bouwen.

Maandelijks worden ongeveer 200 gezinnen (incl. kinderen) door Bethlehem ondersteund.

3.4 Hammanskraal

Het aantal betrokkenen in Hammanskraal is in 2021 gegroeid van 50 naar 250 betrokkenen. Alle activiteiten laten een groei zien; de interesse vanuit de community lijkt blijvend.

In het tuinproject zijn ruim 125 mensen dagelijks werkzaam. Ruim 200 kinderen komen dagelijks naar het kinderprogramma. De gaarkeuken bereidt dagelijks voor 400 mensen een maaltijd.

Alle Bijbelklassen worden goed bezocht; vanwege ruimtegebrek worden de Bijbelklassen opgedeeld. In 2021 is er een kleine crèche gestart.

De evangelisatieactiviteiten zijn uitgebreid, o.a. in het weeshuis Tswaraganang, door dagopeningen en bij de wijkbezoeken.

3.4 Phumzile

De activiteiten in Phumzile worden beperkt tot een aantal persoonlijke bezoeken als gevolg van capaciteitsgebrek. De aandacht is met name gericht op Hammanskraal en Refilwe.

In Phumzile zijn geen activiteiten ontwikkeld. We zitten in de verkenningsfase en proberen het vertrouwen bij deze community te winnen.

Er speelt onzekerheid bij de lokale bevolking omdat de overheid overweegt het gebied te verplaatsen. Dit zorgt ervoor dat wij ook wat terughoudend zijn. Er worden wel gesprekken over de mogelijkheden met de overheid gevoerd.

Bij meer capaciteit (zendingswerkers en veldwerkers) kan de frequentie van de bezoeken verhoogd worden en kunnen er activiteiten ontwikkeld worden.

3.5 Zendingswerkers

De heer J. Bolier heeft zijn opleiding voor zendingswerker afgerond. Hij is in oktober 2021 met zijn gezin naar Zuid-Afrika uitgezonden. Omdat het visum later kwam dan verwacht is de familie half december naar Zuid-Afrika vertrokken. Medio januari 2022 is hij gestart met de Woordverkondiging op de velden.

De heer J.G. Lindhoud heeft, na een halfjaar studieverlenging, zijn opleiding in december afgerond en zal, naar verwachting, medio 2022 uitgezonden worden.

3.6 Risico's

Veiligheidsrisico's:

Onze medewerkers werken veelal in townships waar veel criminaliteit is. Vooral vrouwen zijn kwetsbaar. Daar is iedere medewerker zich van bewust en ze krijgen daar ook trainingen voor. Ook het dagelijks deelnemen aan het verkeer is een verhoogd risico; er gebeuren over het algemeen veel ongelukken. Dagelijks moet men bewust zijn van kidnapping, omdat de townships inmiddels de Bethlehem auto's herkennen en weten dat we een bemiddelde organisatie zijn. Het plotseling pech hebben onderweg is een grote potentiële escalatie; medewerkers zijn zich daar bewust van en zijn hiervoor getraind.

In samenwerking met CSD wordt gewerkt aan een integraal veiligheidsbeleidsplan voor de gehele organisatie.

Financiële risico's:

Stichting Bethlehem werkt in Zuid-Afrika, een land waar risico's hoger kunnen liggen dan in Nederland. Denk bijvoorbeeld aan fraude/corruptie. Dit is een punt van aandacht voor het bestuur en wordt periodiek met de lokale medewerkers besproken tijdens werkbezoeken en visitaties.

Omdat de operaties in Zuid-Afrika uitgevoerd worden, loopt Stichting Bethlehem een koersrisico. Dit koersrisico is niet afgedekt door middel van financiële instrumenten.

Stichting Bethlehem loopt beperkt renterisico; een in 2021 aangekochte woning is gefinancierd met een lineaire lening voor een periode van 5 jaar tegen een vast rentepercentage van 1%. Op de uitstaande gelden dient eveneens interest betaald te worden. Stichting Bethlehem heeft geen gelden vastgezet in deposito's voor een

periode langer dan 3 maand.

Het liquiditeitsrisico van Stichting Bethlehem is beperkt. De huidige liquiditeitspositie is voldoende voor de operationele kosten voor het komende jaar.

Het bestuur heeft ervoor gekozen om een continuïteitsreserve van maximaal 1 jaar aan operationele kosten aan te houden. Naast deze continuïteitsreserve houdt de stichting overige reserves en fondsen aan, zie hiervoor de toelichting op paragraaf 5.3.

4 Fondsenwerving

De financiering van het werk dat vanuit stichting Bethlehem wordt verricht is afhankelijk van giften van derden. De achterban, en daarmee ook de gevers van onze stichting, zijn hoofdzakelijk te vinden binnen het kerkverband van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland. We kunnen spreken van een trouwe groep donateurs. Onze gevers kunnen we opdelen in drie doelgroepen: particulieren, bedrijven en kerken. Onder kerken verstaan we de kerkelijke gemeenten én de verenigingen die binnen een gemeente actief zijn.

In 2021 lag de focus met name op het vergroten van de bekendheid van de stichting om daarmee een vaste inkomstenstroom te creëren. Om een goed inzicht te krijgen in onze donateurs en hun giftenpatroon is in 2021 verdergegaan met de inrichting van een CRM-pakket. Voor de doelgroep *bedrijven* wordt dit pakket reeds ingezet.

Het **bedrijvennetwerk** heeft een groei doorgemaakt van het aantal betrokken leden en heeft in 2021 een eerste ondernemersbijeenkomst belegd. Vanuit de bedrijven zien we grote betrokkenheid. Ondanks de covidmaatregelen heeft het **voorlichtingsteam** toch diverse voorlichtingen kunnen houden (scholen, kerken en verenigingen). Daaruit zijn diverse fondsenwervende acties ontstaan. Verschillende scholen hebben acties georganiseerd om fondsen te werven voor de stichting. Daarnaast zien we dat er door het gehele land **particuliere acties** ontstaan om gelden te werven voor het werk van Bethlehem. De particulieren achterban wordt op diverse manieren gemotiveerd om haar betrokkenheid te tonen. Door middel van (digitale en papieren) nieuwsbrieven, LinkedInberichten, website en een jaarlijks magazine doen we een beroep op onze achterban. De **kerkelijke betrokkenheid** uit zich in het overmaken van giften via plaatselijke diaconieën, een plek voor Bethlehem op het jaarlijkse collecterooster en het uitnodigen van voorlichters tijdens kerkelijke activiteiten. De kerkenraden ontvangen jaarlijks een brief van de stichting. Ook ontvangen de kerkenraden de digitale nieuwsbrieven.

Uitgelicht:

Een team enthousiaste vrijwilligers organiseerde in de Betuwe een autopuzzeltocht voor jong en oud. Deelnemers kwamen uit het hele land. De tocht voerde langs verschillende kastelen in de wijde regio. De deelnemers kregen voor onderweg een goodiebag mee, met daarin het routeboekje, versnaperingen en een bestellijst voor producten die bij het eindpunt afgehaald konden worden. Vanwege het grote animo is besloten deze tocht mogelijk jaarlijks te organiseren.

5 Communicatie

De achterban wordt op diverse manieren op de hoogte gehouden van de werkzaamheden. We creëren bekendheid, werken aan bewustwording en roepen mensen op hun betrokkenheid te tonen.

De Wachter Sions is voor Bethlehem een belangrijk platform om te communiceren met zowel kerken als particulieren.

De volgende middelen worden ingezet:

- Digitale nieuwsbrief naar particulieren en kerken
- Digitale nieuwsbrief naar ondernemers
- Voorlichtingsbijeenkomsten voor scholen, kerken, verenigingen en overige organisaties
- Advertenties
- Free publicity
- Website met o.a. persoonlijke blogs van medewerkers, projectinformatie en 'helpmee'-pagina

- Jaarlijks een verslag in De Wachter Sions
- Social Media: LinkedIn en WhatsApp

Uitgelicht:

In april 2021 organiseerden we onze eerste online voorlichtingsavond. Vanwege de covidmaatregelen konden veel bijeenkomsten niet doorgaan. Echter, de vraag naar informatie over het werk van Bethlehem was en is er wel. De onlinebijeenkomst was zeer succesvol. Een groot deel van de achterban heeft op deze manier live mee kunnen kijken met de werkers in Zuid-Afrika, is geïnformeerd over de stand van zaken en heeft een bijdrage kunnen doen. De onlinebijeenkomst zal zeker een vervolg krijgen.

6 Financieel

Naast het jaarrapport en de begroting voor 2022 nemen we hieronder enkele gegevens op die inzicht geven in het gevoerde financieel beleid.

6.1 Resultaat

De totale baten voor 2021 waren € 990.825 (incl. de noodhulpactie) en kwam voor het overgrote deel uit bijdragen van particulieren. De totale lasten bedroegen € 841.187. Daardoor bleef er een nettoresultaat over van € 149.639.

6.2 Kosten

Hieronder treft u een aantal gegevens aan die de verhouding weergeven van de begrote kosten en gemaakte kosten voor het jaar 2021.

6.2.1 Besteed aan doelstelling

In 2021 is 75,9 % van de begrote uitgaven en kosten besteed aan de doelstelling. Een deel van deze uitgaven zijn gedaan voor daarvoor bestemde projecten in Zuid-Afrika. Zie voor de specificatie onderstaande tabel.

Omschrijving	Begroot	Uitgegeven	%
<i>Project Garden of Hope</i>	40.000	55.772	139%
<i>Project Tswaragang</i>	-	9.306	100%
<i>Project Community Development Hammanskraal</i>	30.000	65.301	218%
<i>Project Safehouse</i>	-	3.205	100%
<i>Project Gaarkeuken</i>	25.000	33.596	134%
<i>Project Community Development Refilwe</i>	15.000	48.594	324%
<i>Project Garden Refilwe</i>	-	1.825	100%
<i>Project Phumzile</i>	20.000	-	-100%
<i>Project Evangelisatie</i>	10.000	4.600	46%
<i>Project weerbaarheid en toerusting</i>	25.000	-	-100%
<i>Project COVID-19</i>	-	40.299	100%
Totaal project gerelateerde kosten Zuid-Afrika	165.000	262,500	159%
<i>Project opleiding zendingswerkers</i>	610.150	370.282	61%
Totaal project gerelateerde kosten Nederland	610.150	370.282	61%

Omschrijving	Begroot	Uitgegeven	%
Algemene kosten Nederland	162,500	236,684	146%
Algemene kosten Zuid-Afrika	217,500	37,189	17%
	380,000	311,063	82%

6.2.2 Beheer en administratie

De gewenste verhouding tussen beheer en administratiekosten en de som van de geworven baten voor het budget van 2022 bedraagt 16,7%. Voor 2021 is 13,6% van de totale baten uitgegeven aan beheer- en administratiekosten.

6.2.3 Werving

De gewenste verhouding tussen de wervingskosten en de som van de geworven baten voor het budget voor 2022 is 8,3%. De gerealiseerde uitgaven zijn 6,8% van de totale baten.

6.3 Reserveringsbeleid

Als stichting hebben we een bedrag van € 750.000,00 gereserveerd. Deze continuïteitsreserve is gebaseerd op de lasten in Zuid-Afrika en Nederland van ongeveer één jaar. Naast de continuïteitsreserve zijn reserves gevormd voor nieuwe projecten, voor de uitzending van de zendingswerkers en wordt een bestemmingsreserve aangehouden voor de operaties in Zuid-Afrika.

7. Toekomst

U heeft kunnen lezen wat de ontwikkelingen in het afgelopen jaar zijn geweest op de werkvelden. Er is een stabiele basis gelegd van waaruit Gods Woord verkondigd kan worden. De nood bij de zwarte medemens is groot en er kan werkelijk gezegd worden dat 'de velden wit zijn om te oogsten'.

Het jaar 2020 laat zich het beste samenvatten in het woord stabilisatie. Het creëren van een stabiele werkomgeving in zowel Refilwe als Hammanskraal. Daarom zijn we zeer verblijd dat de bouw van de hal in Hammanskraal in 2020 afgerond is. Hierdoor is daar een mogelijkheid ontstaan om op een beschutte plek het evangelie te kunnen verkondigen.

Dit willen we in 2022 verder uitwerken, en het uitzien is dat er zo voorbereidingen getroffen kunnen worden om zendingswerkers uit te zenden naar deze gebieden. Hiervoor is ook een aparte reservering in de begroting opgenomen.

De verwachting is dat binnen enkele jaren in zowel Hammanskraal als Refilwe een vaste preekplaats voor zendingswerkers en/of zendelingen gerealiseerd zal zijn.

Daarnaast wordt gekeken of het gebied in Phumzile als nieuw werkgebied toegevoegd kan worden. Ook hier is behoefte aan een preekplaats.

Begroting 2022

Omschrijving	Begroting 2022
<i>Zendingswerkers</i>	
Loonkosten	120.000
Reiskosten	15.600
Eenmalige kosten	25.000
Afschrijvingen	10.000
Overige kosten	20.000
	190.600
<i>Veldwerkers</i>	
Loonkosten	130.000
Opleidingskosten	80.000
Reiskosten	9.600
Overige kosten	25.000
	244.600
<i>Algemene kosten Nederland</i>	
Loonkosten	127.000
Bestuurskosten	15.000
Marketing	40.000
Productontwikkeling	7.500
Voorlichting	7.500
Ondernemersnetwerk	5.000
Administratiekosten	17.000
Accountantscontrole	10.000
Advieskosten	5.000
	234.000
<i>Algemene kosten Zuid-Afrika</i>	
Loonkosten	90.000
Administratiekosten	15.000
	105.000
<i>Projectkosten Zuid-Afrika</i>	
Project Garden of Hope	85.000
Project Tshepo Ke Lesedi	65.000
Project Tswaraganang	32.500
Project Refilwe Orphencare	65.000
Project Phumzile	25.000
Project Safehouse	50.000
Afschrijvingen	21.750
	344.250
Totale kosten	927.850

7. Ten slotte

Met dit jaarverslag heeft u iets kunnen lezen van de werkzaamheden die er in 2021 hebben plaatsgevonden op onze werkvelden in Zuid-Afrika. En dan willen we allereerst eindigen waarmee we ook dit jaarverslag zijn begonnen: *'Verwondering omdat de HEERE alles, wat u in dit jaarverslag heeft kunt lezen, deed ondanks ons.'* *Den groten God zij eeuwig lof en eer!*

Als bestuur is ervaren dat bij een groeiende organisatie ook een groeiende verantwoordelijkheid hoort. Zeker nu er - naast veldwerkers - ook een gezin is uitgezonden. Ook in 2022 hopen we nieuwe veldwerkers – en ook een tweede gezin – uit te zenden.

Er is verslag gedaan van de toegenomen werkzaamheden op de velden. Er zijn voldoende middelen ontvangen waardoor het werk zijn voortgang kon hebben. De komende jaren hopen we in deze lijn verder te werken en daarvoor is een blijvende structurele financiële ondersteuning nodig. Wilt u ons, naast uw gebeden, ook daarin steunen?

Het is ons gebed om als bestuur het komende jaar de kracht en wijsheid te krijgen om de juiste besluiten te nemen. *'Indien iemand van u wijsheid ontbreekt (en voor wie is dat niet het geval), dat hij ze van God begere, Die een iegelijk mildelijk geeft, en niet verwijt; het zal hem gegeven worden, Jakobus 1:5.*

Kanttekening 22 schrijft bij dit vers: 'welke belofte ook kan uitgestrekt worden tot andere dingen ons ter zaligheid nodig.'

Dat zo het zaad van Gods Woord in Zuid-Afrika gestrooid mag worden, opdat het eeuwigheidsvruchten zál voortbrengen!

Geconsolideerde jaarrekening
Geconsolideerde jaarrekening

Geconsolideerde balans per 31 december 2021
Geconsolideerde balans per 31 december 2021
(Na resultaatbestemming)

	<u>31 december 2021</u>		<u>31 december 2020</u>	
	€	€	€	€
ACTIVA				
Vaste activa				
<i>Immateriële vaste activa</i>				
Overige immateriële vaste activa		4.187		5.297
<i>Materiële vaste activa</i>				
Gebouwen en terreinen	-		-	
Kantoormeubilair	12.288		-	
Vervoersmiddelen	32.798		-	
Andere vaste bedrijfsmiddelen	3.305		5.643	
Vooruitbetalingen op activa	<u>103.453</u>		<u>-</u>	
Materiële vaste activa		151.850		5.643
Vlottende activa				
<i>Vorraad</i>				
Vorraad		13.897		-
<i>Vorderingen</i>				
Overige vorderingen		37.055		55.307
<i>Liquide middelen</i>				
Rabobank	1.216.688		1.026.964	
Bank Zuid-Afrika	<u>69.655</u>		<u>100.391</u>	
		1.286.343		1.127.355
Totaal activazijde		<u><u>1.493.332</u></u>		<u><u>1.193.602</u></u>

	<u>31 december 2021</u>		<u>31 december 2020</u>	
	€	€	€	€
PASSIVA				
Groepsvermogen		1.313.792		1.169.828
Langlopende schulden				
Langlopende schulden		80.000		-
Kortlopende schulden				
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	11.339		1.083	
Kortlopende deel langlopende schulden	20.000		-	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	11.099		9.547	
Overige schulden	<u>57.102</u>		<u>13.144</u>	
		99.540		23.774
Totaal passivazijde		<u>1.493.332</u>		<u>1.193.602</u>

Geconsolideerde staat van baten en lasten over 2021
Geconsolideerde staat van baten en lasten over 2021

	Begroting		
	2021	2021	2020
Baten			
Baten van particulieren	575.123	670.000	782.896
Baten van bedrijven	228.071	65.000	115.925
Baten van verbonden organisaties	182.794	240.150	47.896
<i>Subtotaal</i>	<i>985.988</i>	<i>975.150</i>	<i>946.717</i>
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten	4.837	5.000	74.583
Som der baten	990.925	980.150	1.021.300
Lasten			
Besteed aan doelstellingen	638.678	677.650	454.976
Wervingskosten	67.115	60.000	42.670
Kosten beheer en administratie	134.437	117.500	53.596
Som der lasten	840.230	855.150	551.242
Saldo voor financiële baten en lasten	150.695	125.000	470.058
Saldo financiële baten en lasten	-957	-	-
Saldo van baten en lasten	149.738	125.000	470.058
Resultaatsbestemming			
Bestemmingsreserve uitzending evangelisten	-		-
Bestemmingsreserve nieuwe projecten	-12.511		50.000
Bestemmingsreserve Zuid-Afrika	122.310		31.540
Continuïteitsreserve	250.000		250.000
Bestemmingsfonds COVID-19	-20.175		20.175
Bestemmingsfonds Garden of Hope	-12.354		12.354
Bestemmingsfonds Gaarkeuken	-6.715		6.715
Bestemmingsfonds Community hal	34.168		-
Overige reserve	-202.614		129.813
	149.738		500.597

Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2021
Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2021

	2021	2020
<i>Kasstroom uit operationele activiteiten</i>		
Resultaat	149.738	500.597
<i>Aanpassingen voor</i>		
Afschrijving	7.474	742
Valuta omrekeningsverschillen	389	4.668
	7.864	5.410
<i>Verandering in werkkapitaal</i>		
Afname (toename) van voorraden	-13.897	
Afname (toename) van vorderingen	18.252	-55.267
Toename (afname) van schulden	55.764	18.836
	60.119	-36.431
Kasstroom uit operationeel activiteiten	217.720	469.576
<i>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>		
Verwerving van immateriële vaste activa	-	-5.551
Verwerving van materiële vaste activa	-158.331	-6.131
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-158.331	-11.682
<i>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</i>		
Verwerving van financiering	100.000	-
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	100.000	-
Mutatie geldmiddelen	158.331	457.894
<i>Verloop mutatie geldmiddelen</i>		
Geldmiddelen aan het begin van de periode	1.127.355	669.461
Mutatie geldmiddelen	158.331	457.894
Koersverschillen op liquide middelen	-401	-
Geldmiddelen aan het einde van de periode	1.286.343	1.127.355

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling van de geconsolideerde jaarrekening

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling van de geconsolideerde jaarrekening

Informatie over de rechtspersoon

Vestigingsadres en inschrijfnummer handelsregister

Stichting Bethlehem is feitelijk en statutair gevestigd op Burg. Lodderstraat 41, 4043 KL te Opheusden en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 69852324.

Algemene toelichting

De belangrijkste activiteiten van de rechtspersoon

De activiteiten van Stichting Bethlehem bestaan voornamelijk uit:

- het financieel en anderszins ondersteunen van evangelisatiewerk in Zuid-Afrika;
- het financieel en anderszins ondersteunen van zendingswerk in Zuid-Afrika;
- het onderhouden van contacten tussen zendingswerkers in Zuid-Afrika en hun thuisfront;
- het verzorgen van nieuwsbrieven van de betreffende zendingswerkers;
- het voorzien in materiële behoeften onder zendingswerkers en onder bevolking in het betreffende gebied;
- andere activiteiten die dienstig zijn aan het doel van de stichting.

Informatieverschaffing over schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening vormt de leiding van Stichting Bethlehem zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Informatieverschaffing over consolidatie

De in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen entiteiten betreft de Stichting Bethlehem en de NPO Bethlehem Mission in Zuid-Afrika. Er is sprake van horizontale consolidatie.

De consolidatiegrondslagen

In de consolidatie worden de financiële gegevens opgenomen van Stichting Bethlehem samen met andere rechtspersonen waarop zij overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft. Groepsmaatschappijen zijn rechtspersonen waarin Stichting Bethlehem direct of indirect overheersende zeggenschap kan uitoefenen doordat zij beschikt over de meerderheid van de stemrechten of op enige andere wijze de financiële en operationele activiteiten kan beheersen. Hierbij wordt tevens rekening gehouden met potentiële stemrechten die direct kunnen worden uitgeoefend op balansdatum.

De andere rechtspersonen waarop zij een overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft, worden voor 100% in de consolidatie betrokken.

Intercompany-transacties, intercompany-winsten en onderlinge vorderingen en schulden tussen de stichting en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen worden geëlimineerd, voor zover de resultaten niet door transacties met derden buiten de Groep zijn gerealiseerd. Ongerealiseerde verliezen op intercompany-transacties worden ook geëlimineerd tenzij er sprake is van een bijzondere waardevermindering. Waarderingsgrondslagen van andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen zijn waar nodig gewijzigd om aansluiting te krijgen bij de geldende waarderingsgrondslagen voor de Groep.

Het verschil tussen het geconsolideerde- en het enkelvoudige eigen vermogen en het resultaat wordt veroorzaakt door horizontale consolidatie.

Algemene grondslagen voor verslaggeving

De standaarden op basis waarvan de jaarrekening is opgesteld

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor micro- en kleine rechtspersonen, in het bijzonder RJk C-2 de Richtlijnen voor kleine fondsenwervende organisaties, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de nominale waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Toelichting inzake de vergelijkbaarheid met het voorgaande jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

Omrekening van in vreemde valuta luidende bedragen

De posten in de jaarrekening van Stichting Bethlehem worden gewaardeerd met inachtneming van de valuta van de economische omgeving waarin de stichting haar bedrijfsactiviteiten voornamelijk uitoefent (de functionele valuta). De jaarrekening is opgesteld in euro's; dit is zowel de functionele als de presentatievaluta van Stichting Bethlehem.

De wijze van omrekening en de verwerking van valutakoersverschillen met betrekking tot transacties in vreemde valuta voor de balans

Monetaire activa en passiva in vreemde valuta worden omgerekend in de functionele valuta tegen de koers per balansdatum. De uit de afwikkeling en omrekening voortvloeiende koersverschillen komen ten gunste of ten laste van de geconsolideerde staat van baten en lasten. De uit de afwikkeling en omrekening voortvloeiende koersverschillen van de balansposten van de NPO in Zuid Afrika komen ten gunste of ten laste van de reserve koersverschillen.

Niet-monetaire activa die volgens de verkrijgingsprijs worden gewaardeerd in een vreemde valuta worden omgerekend tegen de wisselkoers op de transactiedatum.

Niet-monetaire activa die volgens de actuele waarde worden gewaardeerd in een vreemde valuta worden omgerekend tegen de wisselkoers op het moment waarop de actuele waarde werd bepaald.

De wijze van omrekening en de verwerking van valutakoersverschillen met betrekking tot transacties in vreemde valuta

Transacties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode zijn in de geconsolideerde jaarrekening verwerkt tegen de koers op transactiedatum.

De wijze van omrekening en de verwerking van valutakoersverschillen met betrekking tot bedrijfsuitoefening in het buitenland

De consolidatie van de NPO in Zuid-Afrika van de in vreemde valuta gedurende de verslagperiode gedane transacties zijn in de geconsolideerde jaarrekening verwerkt tegen de gemiddelde koers over het boekjaar.

Grondslagen

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van afschrijvingen.

Er wordt rekening gehouden met bijzondere waardeverminderingen; dit is het geval als de boekwaarde van het actief hoger is dan de realiseerbare waarde ervan.

Materiële vaste activa

Overige materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen.

Vorraden

Vorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere netto-opbrengstwaarde. Deze lagere netto-opbrengstwaarde wordt bepaald door individuele beoordeling van de voorraden.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien geen sprake is van (dis)agio en transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de vorderingen. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Groepsvermogen

De bestemmingsfondsen worden bepaald aan de hand van het saldo van inkomsten minus de lasten voor het betreffende doel en het saldo van eind vorig jaar van het desbetreffende fonds. Als het saldo van de inkomsten en uitgaven van het doel negatief is wordt geen bestemmingsfonds gevormd.

De inkomsten voor de bestemmingsfondsen betreffen de giften, collecten en andere bijdragen die door de gever geormerkt zijn voor het betreffende doel. De lasten voor de bestemmingsfondsen betreffen de lasten die gedurende het boekjaar zijn gemaakt voor het betreffende doel.

Bestemmingsreserves betreffen de door het bestuur bestemde gelden voor specifieke projecten.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

De bepaling van het resultaat

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De opbrengsten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

Baten

De giften, collecten en bijdragen worden verantwoord in het jaar waar in de giften worden ontvangen. De giften die in december zijn gedaan via Mollie Payments en ontvangen worden in januari worden wel opgenomen in het jaar dat de giften zijn gegeven. De giften die in het jaar zijn toegezegd en gefactureerd worden eveneens opgenomen in het jaar dat de giften zijn gefactureerd.

Lonen

De aan het personeel verschuldigde beloningen worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de geconsolideerde staat van baten en lasten.

Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

Immateriële vaste activa inclusief goodwill en materiële vaste activa worden vanaf het moment dat het actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik afgeschreven over de geschatte economische levensduur/verwachte

toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven.

Overige bedrijfskosten

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers. Koersverschillen op geldmiddelen worden afzonderlijk in het kasstroomoverzicht getoond. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

Toelichting op de geconsolideerde balans
Toelichting op de geconsolideerde balans

Vaste activa

Immateriële vaste activa

	<u>Overige immateriële vaste activa</u>
Boekwaarde per 1 januari 2020	-
Mutaties	
Investeringen	5.551
Afschrijving	-254
Saldo mutaties	5.297
Stand per 31 december 2020	
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	5.551
Cumulatieve afschrijvingen	-254
Boekwaarde per 31 december 2020/ 1 januari 2021	5.297
Mutaties	
Investeringen	-
Afschrijving	-1.110
Saldo mutaties	-254
Stand per 31 december 2021	
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	5.551
Cumulatieve afschrijvingen	-1.364
Boekwaarde per 31 december 2021	4.187
	Overige im- materiële vaste activa
Afschrijvingspercentage	<u>20,00</u>

Materiële vaste activa

	Kantoor- meubilair	Vervoers- middelen	Overige materiële vaste activa	Vooruit- betalingen op vaste activa	Totale materiële vaste activa
Boekwaarde per 1 januari 2020	-	-	-	-	-
Mutaties	-	-	-	-	-
Investeringsen	-	-	6.131	-	6.131
Afschrijving	-	-	-488	-	-488
Saldo mutaties	-	-	5.643	-	5.643
Stand per 31 december 2020	-	-	-	-	-
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	-	-	6.131	-	6.131
Cumulatieve afschrijvingen	-	-	-488	-	-488
Boekwaarde per 31 december 2020/ 1 januari 2021	-	-	5.643	-	5.643
Mutaties					
Investeringsen	5.855	38.097	6.910	107.470	158.331
Afschrijving	-	-4.026	-2.338	-	-6.364
Koersresultaat	-219	-1.272	-258	-4.011	-5.760
Saldo mutaties	5.636	32.798	4.134	103.458	148.545
Stand per 31 december 2021					
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	5.636	36.675	12.783	103.458	158.552
Cumulatieve afschrijvingen	-	-3.876	-2.826	-	-6.702
Boekwaarde per 31 december 2021	5.636	32.798	9.957	103.458	151.850
Afschrijvingspercentage	5-10%	25%	20%	-	

De vooruitbetalingen op vaste activa betreft de betaling inzake de aankoop van een woning, waarvan de juridische levering in 2022 zal plaatsvinden.

Vlottende activa

Vorderingen

	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
	€	€
Overige vorderingen		
Overige vorderingen	<u>37.055</u>	<u>55.307</u>
Overige vorderingen		
Uit staande facturen	6.599	-
Nog te ontvangen giften Mollie Payments	5.456	7.411
Nog te ontvangen Deputaatschap Zending en Evangelisatie	<u>25.000</u>	<u>47.896</u>
	<u>37.055</u>	<u>55.307</u>

De vorderingen hebben een resterende looptijd van ten hoogste één jaar.

Liquide middelen

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting.

Groepsvermogen

Het eigen vermogen wordt in de toelichting bij de enkelvoudige balans nader toegelicht.

Het verschil tussen het geconsolideerde- en het enkelvoudige eigen vermogen wordt veroorzaakt door horizontale consolidatie.

	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
	€	€
Bestemmingsreserves		
Bestemmingsreserve uitzending evangelisten	100.000	100.000
Bestemmingsreserve nieuwe projecten	137.489	150.000
Bestemmingsreserve Zuid-Afrika	<u>218.034</u>	<u>95.724</u>
	<u>455.253</u>	<u>345.724</u>
	<u>2021</u>	<u>2020</u>
	€	€

Bestemmingsreserve uitzending evangelisten

Stand per 1 januari	100.000	100.000
Resultaatverdeling	<u>-</u>	<u>-</u>
Stand per 31 december	<u>100.000</u>	<u>100.000</u>

Deze bestemmingsreserve is gevormd voor de opleiding- en aanvangskosten van de uitzending van evangelisten. Omdat de eerste uitzending eind 2021 pas heeft plaats gevonden, is deze reserve nog niet aangewend in 2021.

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
	€	€
Bestemmingsreserve nieuwe projecten		
Stand per 1 januari	150.000	100.000
Resultaatverdeling	<u>-12.511</u>	<u>-</u>
Stand per 31 december	<u>137.489</u>	<u>100.000</u>

Deze bestemmingsreserve is gevormd voor het opstarten van nieuwe projecten in Zuid-Afrika. In 2022 is een deel aangewend voor niet-begrote kosten.

Bestemmingsreserve Zuid-Afrika

Stand per 1 januari	95.724	64.184
Resultaatverdeling	119.940	31.540
Valutaomrekenverschillen	<u>2.370</u>	<u>-</u>
Stand per 31 december	<u>218.034</u>	<u>95.724</u>

Deze bestemmingsreserve is gevormd voor het vermogen van de NPO Bethlehem Mission in Zuid-Afrika.

	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
	€	€
Continuïteitsreserve		
Continuïteitsreserve	<u>750.000</u>	<u>500.000</u>

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
	€	€

Continuïteitsreserve

Stand per 1 januari	500.000	250.000
Resultaatverdeling	<u>250.000</u>	<u>250.000</u>
Stand per 31 december	<u>750.000</u>	<u>500.000</u>

De doelstelling is om een continuïteitsreserve aan te houden van maximaal de lasten in Zuid-Afrika en Nederland van ongeveer één jaar.

	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
	€	€

Bestemmingsfondsen

Bestemmingsfonds COVID-19	-	20.175
Bestemmingsfonds Garden of Hope	-	12.354
Bestemmingsfonds Gaarkeuken	-	6.715
Bestemmingsfonds Community hal Hammanskraal	<u>34.168</u>	<u>6.715</u>
	<u>34.168</u>	<u>39.244</u>

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
	€	€
Bestemmingsfonds COVID-19		
Stand per 1 januari	20.175	-
Resultaatverdeling	<u>-20.175</u>	<u>20.175</u>
Stand per 31 december	<u>-</u>	<u>20.175</u>

Dit bestemmingfonds is ontstaan doordat de ontvangen giften, collecten en overige bijdragen met het oormerk COVID-19 hoger waren dan de kosten in 2020 voor dit doel. In 2021 zijn deze opbrengsten aangewend voor voedselpakketten.

Bestemmingsfonds Garden of Hope

Stand per 1 januari	12.354	-
Resultaatverdeling	<u>-12.354</u>	<u>12.354</u>
Stand per 31 december	<u>-</u>	<u>12.354</u>

Dit bestemmingfonds is ontstaan doordat de ontvangen giften, collecten en overige bijdragen met het oormerk 'Garden of Hope' hoger waren dan de kosten in 2020 voor dit doel. In 2021 waren de kosten hoger dan de opbrengsten en is het bestemmingsfonds aangewend voor de hogere kosten.

Bestemmingsfonds Gaarkeuken

Stand per 1 januari	6.715	-
Resultaatverdeling	<u>-6.715</u>	<u>6.715</u>
Stand per 31 december	<u>-</u>	<u>6.715</u>

Dit bestemmingfonds is ontstaan doordat de ontvangen giften, collecten en overige bijdragen met het oormerk 'Gaarkeuken' hoger waren dan de kosten in 2020 voor dit doel. In 2021 waren de kosten hoger dan de opbrengsten en is het bestemmingsfonds aangewend voor de hogere kosten.

Bestemmingsfonds Community hal

Stand per 1 januari	-	-
Resultaatverdeling	<u>34.168</u>	<u>-</u>
Stand per 31 december	<u>34.168</u>	<u>-</u>

Dit bestemmingfonds is ontstaan doordat de ontvangen giften, collecten en overige bijdragen met het oormerk 'Community hal' hoger waren dan de kosten in 2020 voor dit doel.

	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
	€	€
Wettelijke reserve omrekeningsverschillen		
Reserve omrekeningsverschillen	<u>4.668</u>	<u>4.668</u>

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
	€	€
Reserve omrekeningsverschillen		
Stand per 1 januari	4.668	-
Valuta omrekeningsverschillen	<u>2.370</u>	<u>4.668</u>
Stand per 31 december	<u>7.038</u>	<u>4.668</u>

De reserve omrekeningsverschillen ontstaat doordat omrekening van activa en passiva van de NPO in Zuid-Afrika geschied op basis van de slotkoers per balansdatum. De baten en lasten over het boekjaar zijn omgerekend tegen de gemiddelde koers over het boekjaar.

Langlopende schulden

Stand per 1 januari	-	-
Aangegane financiering	100.000	
Gepresenteerd als kortlopende lening	<u>-20.000</u>	<u>-</u>
Stand per 31 december	<u>80.000</u>	<u>-</u>

In 2021 is een lening ter grootte van 100.000 EUR ter financiering van de bedrijfswoning in Zuid-Afrika. Dit betreft een lineair aflosbare lening met een interest percentage van 1% op jaarbasis. Deze lening wordt in 5 jaar afgelost. Er zijn geen zekerheden gesteld.

Kortlopende schulden

	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
	€	€
Schulden aan leveranciers en handelskredieten		
Crediteuren	<u>11.339</u>	<u>1.083</u>
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Loonheffing	<u>11.099</u>	<u>9.547</u>
Overige schulden		
Accountantskosten	13.000	6.590
Reservering vakantiegeld	6.301	5.639
Nog te betalen lonen	33.575	-
Nog te betalen interest	2.966	-
Nog te betalen reiskosten	<u>-</u>	<u>915</u>
	<u>57.101</u>	<u>13.144</u>

Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten
Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten

	Besteed aan doelstelling	Wervings- kosten	Kosten beheer en administratie	Totaal werkelijk 2021	Totaal 2020
Aankopen en verwervingen	229,638	-	-	229,638	222,973
Uitbesteed werk	1,270	-	27,339	28,609	10,725
Communicatie kosten	9,956	48,506	-	58,461	44,128
Personeelskosten	386,679	18,125	61,658	466,462	200,709
Huisvestingskosten	5,473	-	-	5,473	5,400
Kantoor en algemene kosten	5,662	485	41,992	48,138	37,257
Afschrijvingen	-	-	3,448	3,448	742
Totaal	638,678	67,115	134,437	840,230	521,933
Besteed tov ontvangen baten	64.5%	6.8%	13.6%		

Lonen

	2021	2020
Loonkosten Nederland	260,387	69,537
Loonkosten Zuid-Afrika	65,807	38,451
Bijdrage Deputaatschap Zending en Evangelisatie	-143,159	-47,896
	<u>183,033</u>	<u>60,092</u>

De loonkosten van de zendingswerkers in opleiding worden deels vergoed door het Deputaatschap Zending en Evangelisatie. Deze bijdrage is verwerkt als een bate van gelieerde organisaties in de staat van baten en lasten.

Gemiddeld aantal werknemers

2021

Gemiddeld aantal werknemers

Aantal

16,75

2020

Gemiddeld aantal werknemers

Aantal

1,04

In 2021 waren er 3.39 FTE werkzaam in Nederland (2020: 1.04).

Enkelvoudige jaarrekening
 Enkelvoudige balans per 31 december 2021
Enkelvoudige balans per 31 december 2021
 (Na voorstel resultaatverdeling)

	<u>31 december 2021</u>	<u>31 december 2020</u>
	€	€
ACTIVA		
Vaste activa		
<i>Immateriële vaste activa</i>		
Overige immateriële vaste activa	4.187	5.297
<i>Materiële vaste activa</i>		
Andere vaste bedrijfsmiddelen	3.305	5.643
Vlottende activa		
<i>Voorraad</i>		
Voorraad verkoopartikelen en promotiemateriaal	13.897	-
<i>Vorderingen</i>		
Overige vorderingen	37.055	55.307
<i>Liquide middelen</i>		
Rabobank	1.216.688	1.026.964
	<hr/>	<hr/>
Totaal activazijde	<u><u>1.275.132</u></u>	<u><u>1.093.211</u></u>

	<u>31 december 2021</u>		<u>31 december 2020</u>	
	€	€	€	€
PASSIVA				
Stichtingsvermogen				
Bestemmingsreserves	237.489		250.000	
Continuïteitsreserve	750.000		500.000	
Bestemmingsfondsen	34.168		39.244	
Overige reserve	<u>74.102</u>		<u>280.192</u>	
		1.095.758		1.069.436
Langlopende schulden				
Lening		80.000		-
Kortlopende schulden				
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	11.173		1.083	
Kortlopende deel langlopende schulden	20.000		-	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	11.099		9.547	
Overige schulden	<u>57.101</u>		<u>13.145</u>	
		99.374		23.775
Totaal passivazijde		<u>1.275.132</u>		<u>1.093.211</u>

Enkelvoudige staat van baten en lasten over 2021

Enkelvoudige staat van baten en lasten over 2021

	2021	2020
Baten		
Baten van particulieren	573.768	782.041
Baten van bedrijven	228.071	115.925
Baten van verbonden organisaties	182.794	47.896
<i>Subtotaal</i>	<u>984.633</u>	<u>945.862</u>
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten	4.837	74.467
Som der baten	989.570	1.020.329
 Lasten		
Besteed aan doelstellingen	763.112	454.976
Wervingskosten	67.115	42.670
Kosten beheer en administratie	130.054	53.596
Som der lasten	960.282	551.242
 Saldo voor financiële baten en lasten	29.288	469.087
 Saldo financiële baten en lasten	-2.965	-
 Saldo van baten en lasten	26.323	469.087
 Resultaatsbestemming		
Bestemmingsreserve uitzending evangelisten	-	-
Bestemmingsreserve nieuwe projecten	-12.511	50.000
Bestemmingsreserve Zuid-Afrika	-	-
Continuïteitsreserve	250.000	250.000
Bestemmingsfonds COVID-19	-20.175	20.175
Bestemmingsfonds Garden of Hope	-12.354	12.354
Bestemmingsfonds Gaarkeuken	-6.715	6.715
Bestemmingsfonds Community hal	34.168	-
Overige reserve	-206.090	129.813
	26.323	469.087

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling van de enkelvoudige jaarrekening
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling van de enkelvoudige jaarrekening

Informatie over de rechtspersoon

Vestigingsadres en inschrijfnummer handelsregister

Stichting Bethlehem is feitelijk en statutair gevestigd op Burg. Lodderstraat 41, 4043 KL te Opheusden en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 69852324.

Algemene toelichting

Algemene grondslagen voor verslaggeving

De standaarden op basis waarvan de jaarrekening is opgesteld

De enkelvoudige jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor micro- en kleine rechtspersonen, in het bijzonder RJK C-2 de Richtlijnen voor kleine fondsenwervende organisaties, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de nominale waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Voor zover posten uit de balans en staat van baten en lasten hierna niet nader zijn toegelicht, wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans en staat van baten en lasten.

De grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gelijk aan die voor de geconsolideerde balans en staat van baten en lasten.

Toelichting op de enkelvoudige balans
Toelichting op de enkelvoudige balans

Vaste activa

Immateriële vaste activa

	<u>Overige immateriële vaste activa</u>
Boekwaarde per 1 januari 2020	-
Mutaties	
Investeringen	5,551
Afschrijving	-254
Saldo mutaties	5,297
Stand per 31 december 2020	
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	5,551
Cumulatieve afschrijvingen	-254
Boekwaarde per 31 december 2020/ 1 januari 2021	5,297
Mutaties	
Investeringen	-
Afschrijving	-1.110
Saldo mutaties	-1.110
Stand per 31 december 2021	
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	5,551
Cumulatieve afschrijvingen	-1.364
Boekwaarde per 31 december 2021	4.187
	Overige im- materiële vaste activa
Afschrijvingspercentage	<u>20,00</u>

Materiële vaste activa

	Andere vaste bedrijfsmid- delen
	€
Boekwaarde per 1 januari 2020	-
Mutaties	
Investerings	6.131
Afschrijvingen	<u>-488</u>
Saldo mutaties	<u>5.643</u>
Stand per 31 december 2020	
Aanschafwaarde	6.131
Cumulatieve afschrijvingen	<u>-488</u>
Boekwaarde per 31 december 2020	<u>5.643</u>
Mutaties	
Investerings	-
Afschrijvingen	<u>-2.338</u>
Saldo mutaties	<u>-2.338</u>
Stand per 31 december 2020	
Aanschafwaarde	6.131
Cumulatieve afschrijvingen	<u>-2.826</u>
Boekwaarde per 31 december 2020	<u>3.305</u>
	Andere vaste bedrijfsmid- delen
Afschrijvingspercentage	<u>20,00</u>

Vlottende activa

Vorderingen

	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
	€	€
Overige vorderingen		
Overige vorderingen	<u>37.055</u>	<u>55.307</u>
Overige vorderingen		
Nog te ontvangen bedragen uit facturatie	6.600	-
Nog te ontvangen giften Mollie Payments	5.455	7.411
Nog te ontvangen Deputaatschap Zending en Evangelisatie	<u>25.000</u>	<u>47.896</u>
	<u>37.055</u>	<u>55.307</u>

De vorderingen hebben een resterende looptijd van ten hoogste één jaar.

Liquide middelen

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting.

Stichtingsvermogen

In onderstaand overzicht is het verloop van het stichtingsvermogen weergegeven:

	Bestem- mingsreser- ves	Continuïteitsr- eserve	Bestem- mings- fondsen	Overige reser- ve	Totaal
	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2021	<u>250.000</u>	<u>500.000</u>	<u>39.244</u>	<u>280.192</u>	<u>1.069.436</u>
Mutatie uit resultaatverdeling	-12.511	250.000	-5.076	-	232.412
Uit resultaatverdeling	-	-	-	-206.090	-206.090
Stand per 31 december 2021	<u>237.489</u>	<u>750.000</u>	<u>34.168</u>	<u>74.102</u>	<u>1.095.758</u>

Voor een toelichting op de bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen wordt verwezen naar de geconsolideerde jaarrekening.

Het verschil tussen het geconsolideerde- en het enkelvoudige eigen vermogen wordt veroorzaakt door horizontale consolidatie.

Langlopende schulden

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Stand per 1 januari	-	-
Aangegane financiering	100.000	
Gepresenteerd als kortlopende lening	<u>-20.000</u>	-
Stand per 31 december	<u>80.000</u>	<u>-</u>

In 2021 is een lening ter grootte van 100.000 EUR ter financiering van de bedrijfswoning in Zuid-Afrika. Dit betreft een lineair aflosbare lening met een interest percentage van 1% op jaarbasis. Deze lening wordt in 5 jaar afgelost. Er zijn geen zekerheden gesteld.

Kortlopende schulden

	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
	€	€
Schulden aan leveranciers en handelskredieten		
Crediteuren	<u>11.173</u>	<u>1.083</u>
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Loonheffing	<u>11.099</u>	<u>9.547</u>
Overige schulden		
Accountantskosten	13.000	6.590
Reservering vakantiegeld	7.561	5.639
Nog te betalen lonen	33.575	-
Nog te betalen interest	2.965	-
Nog te betalen reiskosten	<u>-</u>	<u>916</u>
	<u>57.101</u>	<u>13.145</u>

Toelichting op de enkelvoudige staat van baten en lasten
Toelichting op de enkelvoudige staat van baten en lasten

	Besteed aan doelstelling	Wervings- kosten	Kosten beheer en administratie	Totaal 2021	Totaal 2020
Afdrachten aan verbonden (internationale) organisaties	427,774	-	-	427,774	325,000
Aankopen en verwervingen	-	-	-	-	-
Uitbesteed werk	-	-	27,339	27,339	9,472
Communicatie kosten	9,956	48,506	-	58,461	44,128
Personeelskosten	321,877	18,125	57,275	397,277	136,771
Huisvestingskosten	-	-	-	-	-
Kantoor en algemene kosten	3,506	485	41,992	45,982	35,130
Afschrijvingen	-	-	3,448	3,448	742
Totaal	763,112	67,115	130,054	960,282	551,242

Lonen

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Loonkosten Nederland	260,387	69,537
Bijdrage Deputaatschap Zending en Evangelisatie	-143,159	-47,896
	<u>117,228</u>	<u>21,641</u>

De loonkosten van de zendingswerkers in opleiding worden deels vergoed door het Deputaatschap Zending en Evangelisatie. Deze bijdrage is verwerkt als een bate van gelieerde organisaties in de staat van baten en lasten.

Gemiddeld aantal werknemers

2021

Gemiddeld aantal werknemers	<u>Aantal</u>
	3,39

2020

Gemiddeld aantal werknemers	<u>Aantal</u>
	1,03

Alle medewerkers zijn werkzaam in Nederland in zowel 2021 als 2020.

Opheusden, 12 juli 2022
Stichting Bethlehem

J.A. Weststrate
Voorzitter

G.R. van Leeuwen
Secretaris

J.H. Pap
Penningmeester

C. van Burg
Lid

P. Hoogendijk

W. Korevaar
Lid

D.M.P. van de Merwe
Lid

C.W. van de Steeg
Lid

M.M.J. Weststrate
Lid